

24. 1. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prohlídka těla zemřelého

Prohlídka těla zemřelého představuje úkon, který se na těle zemřelého provádí už víceméně od středověku a nepředstavuje tak žádnou novodobou novinku. V současné době je právní úprava prohlídky těla zemřelého obsažena v zákoně č. [372/2011](#) Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, v platném znění (dále jen „zákon o ZS“), konkrétně v jeho ustanovení § 83 a násl. Navazující právní úpravu najdeme ve vyhlášce č. [297/2012](#) Sb., o náležitostech Listu o prohlídce zemřelého, způsobu jeho vyplňování a předávání místům určení, a o náležitostech hlášení ukončení těhotenství porodem mrtvého dítěte, o úmrtí dítěte a hlášení o úmrtí matky, v platném znění (dále jen „vyhláška o Listu o prohlídce zemřelého“).

Prohlídka těla zemřelého

Prohlídka těla zemřelého představuje úkon, který se na těle zemřelého provádí už víceméně od středověku a nepředstavuje tak žádnou novodobou novinku. V současné době je právní úprava prohlídky těla zemřelého obsažena v zákoně č. [372/2011](#) Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, v platném znění (dále jen „zákon o ZS“), konkrétně v jeho ustanovení § 83 a násl. Navazující právní úpravu najdeme ve vyhlášce č. [297/2012](#) Sb., o náležitostech Listu o prohlídce zemřelého, způsobu jeho vyplňování a předávání místům určení, a o náležitostech hlášení ukončení těhotenství porodem mrtvého dítěte, o úmrtí dítěte a hlášení o úmrtí matky, v platném znění (dále jen „vyhláška o Listu o prohlídce zemřelého“).

Aby k prohlídce těla zemřelého mohlo vůbec dojít, musí se příslušné subjekty o úmrtí nebo o nález těla zemřelého dozvědět. V zákoně o ZS je proto zakotvena obecná oznamovací povinnost, která každému ukládá v případě úmrtí osoby nebo nlez těla zemřelého mimo zdravotnické zařízení oznámit tuto skutečnost.[1] Oznámení je možné učinit, zjednodušeně řečeno, praktickému lékaři zemřelého nebo lékaři vykonávajícímu lékařskou pohotovostní službu. Nejsou-li známi, pak se úmrtí nebo nález těla zemřelého oznamuje na jednotné evropské číslo tísňového volání 112.

Prohlídka těla zemřelého je základní úkon, který je třeba provést u každé zemřelé osoby. Jejím provedení se tak není možné jakkoliv vyhnout. Vždy je prováděna lékařem a podle zákona o ZS je jejím účelem zjistit smrt osoby, pravděpodobné datum a čas úmrtí, pravděpodobnou příčinu smrti a dále určit, zda bude provedena pitva. Jaké konkrétní úkony jsou při prohlídce těla zemřelého prováděny, však v právní úpravě není blíže specifikováno, a tak lékař bude vždy postupovat případ od případu de lege artis. Roli při postupu lékaře bude vždy hrát zejména to, zda bude identita zemřelého známa či nikoliv, zda osoba zemře ve zdravotnickém zařízení či mimo něj nebo také zda osoba zemře náhle či násilnou smrtí. Lze ovšem předpokládat, že mezi často prováděné úkony při prohlídce těla zemřelého bude patřit popis zemřelého, popis a prohlídka jeho šatstva, zevní prohlídka zemřelého včetně případných poranění, prohlídka jeho chrupu, odhadnutí doby smrti na základě posmrtných změn na těle, analýza DNA apod.[2]

Jak je uvedeno výše, tak prohlídku těla zemřelého provádí lékař. Zákon o ZS ve svém ustanovení § 84 stanovuje, který poskytovatel zdravotních služeb je povinen prohlídku těla zemřelého zajistit. Jedná se o

- a) poskytovatele v oboru všeobecné praktické lékařství a v oboru praktické lékařství pro děti a dorost u svých registrovaných pacientů v rámci provozní doby a v rozsahu provádění návštěvních služeb; provedení takové prohlídky však nesmí vést k narušení poskytování zdravotních služeb;
- b) nejde-li o postup podle písmene a), lékař vykonávající lékařskou pohotovostní službu nebo poskytovatel nebo lékař, se kterým má kraj pro tyto účely uzavřenu smlouvu;
- c) poskytovatel, v jehož zdravotnickém zařízení došlo k úmrtí;
- d) poskytovatel zdravotnické záchranné služby v případě, kdy k úmrtí došlo při poskytování přednemocniční neodkladné péče;
- e) lékaři ozbrojených sil v případě, že jde o prohlídku těl osob, které zemřely ve výcvikovém prostoru nebo zařízení ozbrojených sil nebo při výkonu vojenské služby;
- f) lékař Vězeňské služby v případě, že jde o prohlídku osob, které zemřely ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence; to naplatí, není-li tento lékař k dispozici.

V ustanovení § 86 zákona o ZS jsou vymezeny povinnosti lékaře provádějícího prohlídku těla zemřelého. Mezi tyto povinnosti patří vyplnění příslušných částí Listu o prohlídce zemřelého a zajištění předání jeho jednotlivých částí subjektům stanoveným prováděcím právním předpisem, kterým je vyhláška o Listu o prohlídce zemřelého. Lékař je také povinen určit, zda bude provedena patologicko-anatomická nebo zdravotní pitva, což vyznačí v Listu o prohlídce zemřelého. Lékař provádějící prohlídku zemřelého informuje o úmrtí osobu blízkou zemřelému, je-li mu tato osoba známa, a dále v případech, kdy neurčil provedení pitvy, předá zprávu o úmrtí registrujícímu poskytovateli v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, je-li mu znám. Dále je lékař povinen neprodleně informovat Policii ČR, jde-li o

- a) podezření, že úmrtí bylo způsobeno trestným činem nebo sebevraždou,
- b) zemřelého neznámé totožnosti,
- c) úmrtí, ke kterému došlo za nejasných okolností,
- d) zemřelého, u kterého lékaři není známa osoba blízká nebo tuto blízkou osobu nebylo možno o úmrtí vyrozumět (účelem je vyhledání osoby blízké zemřelému a předání informace o úmrtí).

Zákon o ZS taktéž pamatuje na případy, kdy má lékař provádějící prohlídku těla zemřelého podezření, že příčinou úmrtí je nebezpečná infekční nemoc nebo že jde o pacienta s touto nemocí. V takovém případě lékaři provádějícímu prohlídku těla zemřelého vzniká další povinnost (kromě výše uvedených), a to neprodleně informovat příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Následně tento orgán stanoví podmínky pro přepravu zemřelého, provedení pitvy a pro pohřbení. Z bezpečnostních důvodů platí, že do doby stanovení těchto podmínek nesmí být tělo pohřební službě vydáno. Obdobně je postupováno i v případě kontaminace zemřelého radioaktivní látkou.

JUDr. Evelyn Lojdová,
advokát

Mgr. Stanislav Šišlák,
advokátní koncipient

Advokátní kancelář JUDr. Evelyn Lojdová

Pařížská 67/11
110 00 Praha 1

Tel.: +420 228 226 371-4
e-mail: lojdova@aklojdova.cz

[1] Ustanovení § 83 zákona o ZS.

[2] Dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)